Νομική συνδρομή

Μάλτα

1 Ποια έξοδα συνεπάγονται οι νομικές διαδικασίες και ποιος πρέπει να τα επωμισθεί κανονικά;

Τα δικαστικά έξοδα ορίζονται από τον νόμο. Ορισμένες πληρωμές πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά την έναρξη της δίκης και άλλες με το πέρας αυτής. Πρόκειται γενικά για πάγια έξοδα που περιλαμβάνουν την παροχή δικαστικών υπηρεσιών. Στις δικαστικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται τα έξοδα εγγραφής, τα έξοδα κλήτευσης για την εξέταση των μαρτύρων, λοιπά έξοδα που συναρτώνται με τη δίκη και τα έξοδα χορήγησης αντιγράφων των αποφάσεων. Εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις, οι αμοιβές των δικηγόρων για την εκπροσώπηση σε δίκη καθορίζονται από τον νόμο. Οι διάδικοι ωστόσο μπορούν να συμφωνήσουν διαφορετικά γραπτώς.

Τα προαναφερόμενα έξοδα δεν περιλαμβάνουν πρόσθετα δικαστικά έξοδα, τα οποία ωστόσο μπορούν να οριστούν από το δικαστήριο, σε περίπτωση προσφυγής.

Το ποιος θα είναι ο υπόχρεος καταβολής των εξόδων, μετά την έκδοση της απόφασης, ορίζεται με απόφαση του δικαστηρίου. Ο γενικός κανόνας είναι ότι ο ηττηθείς διάδικος στη δίκη θα διαταχθεί επίσης να καταβάλει τα έξοδα. Το δικαστήριο ωστόσο μπορεί να αποφασίσει διαφορετικά ανάλογα με την περίπτωση.

2 Τι είναι ακριβώς το ευεργέτημα της πενίας;

Η νομική συνδρομή (ευεργέτημα πενίας) αποτελεί ένα είδος συνδρομής με κρατικές δαπάνες που παρέχεται σε πρόσωπο το οποίο υποβάλλει σχετικό αίτημα. Βάσει του αιτήματος αυτού —έπειτα από αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης του αιτούντος από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής και της βασιμότητας του αιτήματός του από τον Συνήγορο Νομικής Συνδρομής, ανάλογα με το είδος της υπόθεσης— συντάσσεται δήλωση για το αν το πρόσωπο έχει βάσιμο λόγο να εναγάγει ή να αμυνθεί κατά αγωγής ή να συνεχίσει να είναι διάδικος σε δίκη, προκειμένου να έχει πρόσβαση στα δικαστήρια.

Ως εκ τούτου, η νομική συνδρομή συνίσταται στην παροχή νομικής βοήθειας σε πρόσωπα με χαμηλό εισόδημα που δεν είναι σε θέση να καταβάλουν τα έξοδα της εκπροσώπησής τους και της πρόσβασης στο δικαστικό σύστημα. Η νομική συνδρομή είναι σημαντική για την παροχή πρόσβασης στη δικαιοσύνη, προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότητα απέναντι στον νόμο, το δικαίωμα σε δικηγόρο και το δικαίωμα δίκαιης ακρόασης των προσώπων που δεν διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς πόρους. Η ισότητα είναι θεμελιώδης αρχή των δημοκρατικών κοινωνιών.

Η παροχή νομικής συνδρομής είναι δυνατή σε όλες τις ποινικές υποθέσεις και σχεδόν σε όλες τις αστικές υποθέσεις. Στις αστικές υποθέσεις, ο αιτών πρέπει να πληροί τόσο εισοδηματικά κριτήρια όσο και κριτήρια που αφορούν τη βασιμότητα της υπόθεσής του.

3 Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Στις αστικές υποθέσεις: Νομική συνδρομή παρέχεται μόνο στα πρόσωπα που πληρούν σωρευτικά τα εισοδηματικά κριτήρια και τα κριτήρια βασιμότητας της υπόθεσής τους.

Κριτήρια επάρκειας πόρων: Για να πληροί τα εισοδηματικά κριτήρια, ο αιτών δεν πρέπει να διαθέτει οποιοδήποτε είδος περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών διαθεσίμων, με καθαρή αξία άνω των 13.000 € (ή του ποσού που εκάστοτε ορίζεται από τον νόμο) κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες. Επιπλέον, το εισόδημα του αιτούντος κατά τους τελευταίους 12 μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης χορήγησης νομικής συνδρομής δεν πρέπει να υπερβαίνει τον εθνικό κατώτατο μισθό για πρόσωπα άνω των 18 ετών.

Κατά τον έλεγχο των εισοδηματικών κριτηρίων δεν λαμβάνονται υπόψη τα είδη καθημερινής ανάγκης από το νοικοκυριό του αιτούντος και των μελών της οικογένειάς του ή η κύρια κατοικία ή άλλη περιουσία (κινητή ή ακίνητη) του αιτούντος, όταν αυτή αποτελεί το αντικείμενο της δίκης.

Έλεγχος βασιμότητας: Για να κριθεί ο αιτών επιλέξιμος βάσει των κριτηρίων που αφορούν τη βασιμότητα της υπόθεσής του, πρέπει ο Συνήγορος Νομικής Συνδρομής, αφού εξετάσει τη φύση της υπόθεσης, να κρίνει ότι ο αιτών έχει βάσιμο δικαίωμα να εναγάγει ή να αμυνθεί κατά αγωγής ή να εξακολουθήσει να είναι διάδικος σε δίκη, δηλαδή ότι ο αιτών έχει probabilis causa litigandi. Κάθε υπόθεση εξετάζεται ως προς την ουσία της. Η αξιολόγηση της βασιμότητας πραγματοποιείται από τον Συνήγορο Νομικής Συνδρομής. Συνίσταται στην εξέταση της υπόθεσης, της πιθανής έκβασης της διαδικασίας και της πιθανότητας επιτυχίας.

Όταν το δικαστήριο διορίζει δικηγόρο και νομικό παραστάτη για τη νομική συνδρομή σε αστική υπόθεση προσώπου που δικαιούται να λάβει νομική συνδρομή, το εν λόγω πρόσωπο θα εξακολουθήσει να λαμβάνει τη συνδρομή έως την οριστική περάτωση της δίκης.

Στις ποινικές υποθέσεις: Η παροχή νομικής συνδρομής δεν υπόκειται σε εισοδηματικά κριτήρια. Στις υποθέσεις της συνοπτικής διαδικασίας που εκδικάζονται στο Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali (Ειρηνοδικείο δικάζον ως ποινικό δικαστήριο), το δικαστήριο ορίζει δικηγόρο από τον πίνακα υπηρεσίας. Στις άλλες ποινικές υποθέσεις, ο κατηγορούμενος πρέπει να ενημερώσει το δικαστήριο ότι επιθυμεί να λάβει νομική συνδρομή και το εν λόγω αίτημα πρέπει να καταχωριστεί στα πρακτικά της δίκης. Το δικαστήριο διαβιβάζει το αίτημα μαζί με τα στοιχεία του κατηγορουμένου στην Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής, που πρέπει να γνωστοποιήσει γραπτώς το αν έχει γίνει δεκτή η αίτηση και το ονοματεπώνυμο του δικηγόρου.

Ποινικές εφέσεις: Αν επιθυμείτε να ασκήσετε έφεση με τη συνδρομή δικηγόρου νομικής συνδρομής κατά απόφασης του Ειρηνοδικείου, πρέπει να ενημερώσετε άμεσα την Υπηρεσία Νομικής Συνδρομής, την ίδια ημέρα ή την επομένη της έκδοσης της απόφασης, για να διεκπεραιωθούν οι κατάλληλες διατυπώσεις. Θα πρέπει να παρασχεθούν λεπτομέρειες σχετικά με την απόφαση, ώστε να μπορεί ο διορισθείς συνήγορος νομικής συνδρομής να κρίνει αν υπάρχουν επαρκείς λόγοι για την άσκηση έφεσης.

Πρόσωπα υπό ανάκριση και/ή σύλληψη: Αν έχετε κληθεί σε ανάκριση από την αστυνομία ή έχετε συλληφθεί, έχετε το δικαίωμα να μιλήσετε σε δικηγόρο νομικής συνδρομής από τον πίνακα υπηρεσίας.

Η διαδικασία

Στις αστικές υποθέσεις, για τον ορισμό ραντεβού με τον Συνήγορο Νομικής Συνδρομής επιφυλακής, ο αιτών πρέπει να προσκομίσει τα έγγραφα που αναφέρονται παρακάτω (ή τα έγγραφα που αρμόζουν στην περίπτωσή του) προκειμένου να διεξαχθεί ο έλεγχος των εισοδηματικών κριτηρίων και να κριθεί αν αιτών είναι επιλέξιμος να λάβει νομική συνδρομή:

έγγραφο από την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης που να αναγράφει τα χρηματικά ποσά που εισπράχθηκαν από τον αιτούντα κατά τους τελευταίους δώδεκα μήνες·

έντυπο FS3 / αποδεικτικά μισθοδοσίας για τις αποδοχές του τελευταίου δωδεκαμήνου·

αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού του τελευταίου δωδεκαμήνου για κάθε τραπεζικό λογαριασμό που τηρείται από τον αιτούντα στο όνομά του·

έγγραφο από την Υπηρεσία Απασχόλησης στο οποίο να φαίνεται το ιστορικό απασχόλησης του *αιτούντος*·

δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο
τα έγγραφα που έλαβε ο αιτών από το δικαστήριο για την περίπτωση που επιθυμεί να λάβει νομική συνδρομή
λοιπά συναφή έγγραφα, για παράδειγμα:
για δικαστικό χωρισμό: πιστοποιητικό γάμου και πιστοποιητικά γέννησης τέκνων
για ακύρωση γάμου ή διαζύγιο: αντίγραφο της συμφωνίας χωρισμού
για μεταβολές στα στοιχεία ληξιαρχικών πράξεων: πιστοποιητικό γέννησης/θανάτου/γάμου του αιτούντος
για κληρονομικά ζητήματα: αντίγραφο διαθήκης, κ.ο.κ.
Σε συνάντηση με υπάλληλο της Υπηρεσίας, θα κριθεί το αν ο αιτών είναι επιλέξιμος για νομική συνδρομή βάσει των εισοδηματικών κριτηρίων. Αν ο αιτών είναι επιλέξιμος, ορίζεται ραντεβού με τον Συνήγορο Νομικής Συνδρομής επιφυλακής για να συζητηθεί το πρόβλημά του και/ή η σχετική υπόθεση. Βάσει του ελέγχου βασιμότητας της υπόθεσης που διενεργείται, ο Συνήγορος Νομικής Συνδρομής επιφυλακής ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για το αν έχει βάσιμο λόγο να ασκήσει αγωγή ή να αμυνθεί σε δίκη, ανάλογα με την περίπτωση.
Ο αιτών θα είναι δικαιούχος νομικής συνδρομής αν πληροί σωρευτικά τα εισοδηματικά κριτήρια και τα κριτήρια βασιμότητας της υπόθεσής του. Από τη στιγμή που θα κριθεί δικαιούχος, θα λάβει βοήθεια για τη συμπλήρωση της αίτησης χορήγησης νομικής συνδρομής που απαιτείται από τον νόμο και θα δηλώσει ενόρκως τα οικονομικά του στοιχεία και τα στοιχεία που σχετίζονται με την ουσία της υπόθεσης.
Αιτών που δεν είναι επιλέξιμος για νομική συνδρομή βάσει οποιουδήποτε από τα παραπάνω κριτήρια θα λάβει ενημερωτική επιστολή για την απόρριψη της αίτησής του και τους λόγους αυτής της απόρριψης.

4 Το ευεργέτημα της πενίας χορηγείται για όλα τα είδη διαδικασιών;

Νομική συνδρομή παρέχεται σε φυσικά πρόσωπα σε όλες τις ποινικές υποθέσεις και σχεδόν σε όλες τις αστικές υποθέσεις. Στις αστικές υποθέσεις, ο αιτών πρέπει να πληροί σωρευτικά τα εισοδηματικά κριτήρια και τα κριτήρια βασιμότητας της υπόθεσής του.
Ωστόσο, στις υποθέσεις που αφορούν διόρθωση ή ακύρωση καταχώρισης ή καταχώριση πιστοποιητικού γέννησης, γάμου ή θανάτου δεν εφαρμόζονται τα εισοδηματικά κριτήρια.
Οι καταχωρισμένες εταιρείες σύμφωνα με τον νόμο περί εταιρειών δεν δικαιούνται νομική συνδρομή, σύμφωνα με το άρθρο 926 του κεφαλαίου 12 της νομοθεσίας της Μάλτας.

5 Υπάρχουν ειδικές διαδικασίες σε περιπτώσεις ανάγκης;

Σε επείγουσες περιπτώσεις (όπως η έκδοση εντάλματος) ο νόμος επιτρέπει στον Συνήγορο Νομικής Συνδρομής να λάβει προσωρινή άδεια από το αρμόδιο δικαστήριο για να προβεί σε συγκεκριμένες διαδικαστικές πράξεις για λογαριασμό του προσώπου που ζητά νομική συνδρομή, μετά τις οποίες πρέπει να διενεργηθεί ο έλεγχος των εισοδηματικών κριτηρίων και ο έλεγχος της βασιμότητας της υπόθεσης.
Αν το αρμόδιο δικαστήριο άρει μεταγενέστερα το ευεργέτημα της νομικής συνδρομής, οι διαδικαστικές πράξεις του Συνηγόρου Νομικής Συνδρομής δεν θα καταστούν άκυρες, αλλά θα αρθεί κάθε μελλοντικό ευεργέτημα και το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την καταβολή από τον αιτούντα των εξόδων που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της προσωρινής άδειας.

6 Πώς μπορώ να λάβω το έντυπο της αίτησης για χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Το έντυπο της αίτησης μπορεί να συμπληρωθεί στο γραφείο της Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής της Μάλτας με τη συνδρομή υπαλλήλου της Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής. Το περιεχόμενο της αίτησης πρέπει να βεβαιωθεί ενόρκως από τον αιτούντα. Το αίτημα νομικής συνδρομής μπορεί επίσης να υποβληθεί με αίτηση ενώπιον του πολιτικού δικαστηρίου.

7 Ποια έγγραφα πρέπει να υποβληθούν μαζί με το έντυπο της αίτησης για χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Στην αίτηση κίνησης της διαδικασίας νομικής συνδρομής επισυνάπτονται τα απαιτούμενα έγγραφα που παρατίθενται στην ενότητα «Η διαδικασία» στην απάντηση της ερώτησης 3 παραπάνω.
Τα έγγραφα που επισυνάπτονται στην αίτηση εξαρτώνται από την υπόθεση για την οποία ο αιτών ζητά την κίνηση της διαδικασίας. Για παράδειγμα, αν πρόκειται για αίτηση ακύρωσης γάμου, πρέπει να επισυναφθεί αντίγραφο του πιστοποιητικού γάμου. Τα έγγραφα που χρειάζεται ο Συνήγορος Νομικής Συνδρομής για να μπορέσει να διακριβώσει αν πρέπει να χορηγηθεί ή όχι νομική συνδρομή πρέπει να του υποβληθούν μετά από σχετικό αίτημά του.

8 Πού πρέπει να υποβάλω την αίτηση για χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Πρέπει να την υποβάλετε στα γραφεία της Υπηρεσίας Νομικής Συνδρομής της Μάλτας: https://legalaidmalta.gov.mt/en/

9 Πώς μπορώ να μάθω αν δικαιούμαι ευεργέτημα της πενίας;

Οι αιτούντες νομική συνδρομή ενημερώνονται επισήμως με σύντομο γραπτό μήνυμα, τηλεφωνική κλήση, επιστολή ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για το αν η αίτησή τους χορήγησης νομικής συνδρομής έχει εγκριθεί, σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε αιτούντος. Στους αιτούντες γνωστοποιούνται επίσης τα ονόματα του δικηγόρου και του νομικού παραστάτη και οι αριθμοί των κινητών τους τηλεφώνων.

10 Τι πρέπει να κάνω αν δικαιούμαι ευεργέτημα της πενίας;

Αν ο αιτών δικαιούται νομική συνδρομή, θα ενημερωθεί για το όνομα του δικηγόρου και του νομικού παραστάτη που έχουν αναλάβει τη συνδρομή του στη διαδικασία. Ο αιτών οφείλει να επικοινωνήσει με τον δικηγόρο που διορίστηκε για την εκπροσώπησή του για να ορίσουν ραντεβού για να συζητήσουν την υπόθεση και να συνεχίσουν από κοινού τη διαδικασία που έχει ξεκινήσει.

11 Ποιος επιλέγει τον/τη δικηγόρο μου αν δικαιούμαι ευεργέτημα της πενίας;

Μετά την έγκριση της αίτησης, διορίζεται για λογαριασμό του αιτούντος ο πρώτος διαθέσιμος δικηγόρος και νομικός παραστάτης από τον πίνακα υπηρεσίας που τηρείται στο δικαστήριο. Αν ο αιτών επιθυμεί, για βάσιμο λόγο, να αντικατασταθεί ο διορισθείς δικηγόρος από τον επόμενο κατά σειρά δικηγόρο από τον πίνακα υπηρεσίας, θα πρέπει να υποβάλει σχετική αίτηση στο δικαστήριο. Ο δικηγόρος νομικής συνδρομής μπορεί να αντικατασταθεί μόνο με δικαστική διάταξη.

12 Το ευεργέτημα της πενίας καλύπτει όλα τα έξοδα των διαδικασιών;

Η νομική συνδρομή του αιτούντος καλύπτει τα δικαστικά έξοδα. Αντίστοιχα, ο αιτών απαλλάσσεται από την πληρωμή τελών ή την παροχή εγγύησης για τα έξοδα.
Αν η αγωγή του αιτούντος ευδοκιμήσει, ο αιτών θα πρέπει να καταβάλει τα έξοδα του δικηγόρου, του νομικού παραστάτη, των δικαστικών συμπαραστατών, των διαιτητών και των πραγματογνωμόνων (εφόσον υπάρχουν) από το ποσό που θα λάβει ή από τα έσοδα του εκπλειστηριασμού ακίνητης ή κινητής περιουσίας που θα διενεργηθεί βάσει της δικαστικής απόφασης, χωρίς να θίγεται το δικαίωμά του να αποζημιωθεί από οποιονδήποτε τρίτο που τυχόν έχει διαταχθεί να καταβάλει τα εν λόγω έξοδα.

13 Ποιος επωμίζεται τα λοιπά έξοδα, αν δικαιούμαι μερική χορήγηση ευεργετήματος της πενίας;

Στη Μάλτα δεν προβλέπεται η παροχή μερικής νομικής συνδρομής. Αυτό σημαίνει ότι ο αιτών είτε λαμβάνει πλήρη νομική συνδρομή είτε απορρίπτεται η αίτησή του χορήγησης νομικής συνδρομής. Αν ο διάδικος που λαμβάνει νομική συνδρομή διαταχθεί να καταβάλει τα έξοδα της δίκης, ο Γραμματέας των Πολιτικών Δικαστηρίων δεν θα είναι σε θέση να αξιώσει την καταβολή των τελών γραμματείας από τον νικήσαντα διάδικο.

14 Το ευεργέτημα της πενίας καλύπτει και τα ένδικα μέσα;

Αν ο αιτών δικαιούται να λάβει νομική συνδρομή, τη δικαιούται σε όλους τους βαθμούς δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένης νομικής συνδρομής στον δεύτερο βαθμό.

15 Μπορεί το ευεργέτημα της πενίας να ανακληθεί πριν από την ολοκλήρωση των διαδικασιών (ή ακόμη και να αρθεί μετά την περάτωση των διαδικασιών);

Αν αποδειχθεί στο δικαστήριο ότι ο αιτών, κατά τον χρόνο που λάμβανε νομική συνδρομή, γνώριζε ότι διέθετε περισσότερα κεφάλαια ή εισοδήματα από αυτά που ορίζει ο νόμος και τα απέκρυψε με σκοπό να επωφεληθεί από τη νομική συνδρομή, ή ότι κατά τη διάρκεια εκδίκασης της υπόθεσης ο αιτών γνώριζε ότι το εισόδημά του είχε υπερβεί το όριο που ορίζει ο νόμος και δεν το δήλωσε, το δικαστήριο μπορεί να καταδικάσει τον αιτούντα για ασέβεια προς το δικαστήριο. Επίσης, μπορεί να ασκηθεί σε βάρος του αιτούντος δίωξη για ψευδορκία.

Και στις δύο περιπτώσεις, ο αιτών θα υποχρεούται να καταβάλει όλα τα έξοδα της υπόθεσης ως εάν δεν είχε λάβει νομική συνδρομή.

16 Μπορώ να προσβάλω την άρνηση χορήγησης ευεργετήματος της πενίας;

Δεν παρέχεται η δυνατότητα άσκησης ένδικου μέσου κατά της απόφασης που απορρίπτει το αίτημα χορήγησης νομικής συνδρομής. Ωστόσο, αν η έκθεση του Συνηγόρου Νομικής Συνδρομής δεν είναι ευνοϊκή για τον αιτούντα, το πολιτικό δικαστήριο θα εξετάσει την έκθεση και θα παράσχει στους διαδίκους τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τις θέσεις τους, προτού αποφασίσει αν θα δεχθεί την αρνητική έκθεση ή αν θα την απορρίψει και θα κάνει δεκτή την αίτηση νομικής συνδρομής.

17 Η αίτηση χορήγησης ευεργετήματος της πενίας έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της προθεσμίας παραγραφής;

Η αίτηση χορήγησης νομικής συνδρομής δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της προθεσμίας παραγραφής;

Τελευταία επικαιροποίηση: 07/03/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.